

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 681/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného AK H.P., spol. s r.o., Radvanská 1, Bratislava, proti rozhodnutiu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 32D/3/2023 z 2. októbra 2024 a proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 41Do/1/2025 z 8. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. augusta 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 1 ods. 1, čl. 20 ods. 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označeným rozhodnutím najvyššieho správneho súdu z 2. októbra 2024 (ďalej len „rozhodnutie prvostupňového disciplinárneho senátu“), ktorým bol uznaný za vinného zo spáchania disciplinárnych previnení, za čo mu bolo uložené úhrnné disciplinárne opatrenie – odvolanie z funkcie sudcu, a označeným uznesením najvyššieho správneho súdu z 8. júla 2025 (ďalej len „uznesenie odvolacieho disciplinárneho senátu“), ktorým bolo zamietnuté jeho odvolanie proti rozhodnutiu prvostupňového disciplinárneho senátu a jeho návrh na prerušenie odvolacieho disciplinárneho konania. Navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť disciplinárnemu senátu najvyššieho správneho súdu na ďalšie konanie.

2. Sťažovateľ bol ako sudca v disciplinárnom konaní pred najvyšším správnym súdom v postavení disciplinárne obvineného, ktorý bol postupom podľa § 34 ods. 1 zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) v znení neskorších predpisov napadnutým rozhodnutím prvostupňového disciplinárneho senátu uznaný za vinného zo spáchania disciplinárnych previnení v zmysle § 116 ods. 2 písm. c), § 116 ods. 1 písm. a) a § 116 ods. 3

písm. c) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch a prísediacich“). Za tieto disciplinárne previnenia mu bolo podľa § 117 ods. 5 zákona o sudcoch a prísediacich uložené úhrnné disciplinárne opatrenie – odvolanie z funkcie sudcu.

3. Skutky, ktoré najvyšší správny súd vyhodnotil ako zavinené porušenie povinností sudcu, spočívali v tom, že sťažovateľ:

1) porušil povinnosť deklarovať majetkové pomery, keď ako sudca úmyselne neúplne deklaroval svoje majetkové pomery v majetkovom priznaní sudcu za rok 2020, keď neuviedol žiadne majetkové práva ani majetkové hodnoty, hoci bol ich majiteľom alebo zakladateľom pre svoje maloleté deti (výrok I bod 1 prvostupňového rozhodnutia);

2) porušil povinnosť dodržiavať zásady sudcovskej etiky, keď ako sudca úmyselne porušil základné povinnosti sudcu, keď 21. júla 2022 na ústnom vypočutí pred kontrolnou komisiou č. 3 Súdnej rady Slovenskej republiky klamal pri identifikovaní svojich výdavkov, keď uviedol, že výdavky na rekreácie v podstate po roku 2013 nemal, s výnimkou prípadného víkendu v Tatrách, pričom z jeho dovolenkových lístkov, ktoré odovzdal, ako aj z jeho následného vyjadrenia vyplýva, že po roku 2013 absolvoval s rodinou minimálne tri dovolenkové pobyty, a to v Chorvátsku, na Menorke a v Chorvátsku na ostrove Krk (výrok I bod 2 prvostupňového rozhodnutia);

3) porušil povinnosť byť spôsobilý preukázať statočnosť pôvodu svojho majetku, keď ako sudca v konaní vo veciach majetkových pomerov sudcu podľa § 27ha zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o Súdnej rade“) svojimi vyjadreniami doručenými kontrolnej komisii č. 3 Súdnej rady Slovenskej republiky a Súdnej rade Slovenskej republiky 8. apríla 2022, 17. júna 2022, 22. augusta 2022 a 10. februára 2023 a na ústnom vypočutí pred kontrolnou komisiou 21. júla 2022 a na zasadnutí Súdnej rady Slovenskej republiky 14. februára 2023 vzbudil a následne neodstránil dôvodné pochybnosti o statočnosti pôvodu majetku pred kontrolnou komisiou a pred Súdnu radou Slovenskej republiky týkajúce sa odôvodnenia pôvodu a dôvodu prevodu prostriedkov na účty jeho detí 16. decembra 2020 a prostriedkov používaných v rokoch 2013 až 2020 na hradenie nákladov na život (výrok I bod 3 prvostupňového rozhodnutia).

4. K porušeniu povinnosti deklarovať svoje majetkové pomery (1) prvostupňový disciplinárny senát uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplynuli nasledovné skutočnosti, ktoré neboli medzi účastníkmi disciplinárneho konania sporné: 1) disciplinárne obvinený je majiteľom v rozhodnutí označeného účtu vedeného v banke (ďalej tiež „účet [REDACTED]“); 2) na účet sťažovateľa bola 13. septembra 2017 pripísaná suma 105 449,76 eur; 3) na účet sťažovateľa bola 8. januára 2020 pripísaná suma 50 000 eur od platcu – brata disciplinárne obvineného; 4) na účet sťažovateľa bola 26. novembra 2020 pripísaná suma 180 000 eur od platcu – brata disciplinárne obvineného; 5) na účet sťažovateľa bola 14. decembra 2020 pripísaná suma 14 020 eur od platcu – brata disciplinárne obvineného; 6) disciplinárne obvinený 16. decembra 2020 zriadil v banke účet s označením [REDACTED] a účet s označením [REDACTED]; 7) disciplinárne obvinený označil účet [REDACTED] ako účty svojich detí; 8) disciplinárne obvinený uviedol, že jediným disponentom s účtom [REDACTED] je on sám; 9) disciplinárne obvinený previedol 16. decembra 2020 zo svojho účtu na účet [REDACTED] sumu

335 000 eur a na účet [REDAKOVANÉ] sumu 335 000 eur, ktoré boli na uvedených účtoch aj ku 31. decembru 2020.

5. Prvostupňový disciplinárny senát uzavrel, že majiteľom peňažných prostriedkov na účtoch [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] bol sťažovateľ, resp. jeho maloleté deti, a neuveril argumentácii sťažovateľa, že ide o prostriedky vo vlastníctve jeho rodičov, a obranu sťažovateľa vyhodnotil ako účelovú a tendenčnú, ktorej chýbala elementárna logika. Prvostupňový disciplinárny senát tiež uviedol, že ustanovenia zákona o sudcoch a prísediacich týkajúce sa povinnosti sudcu deklarovat' svoje majetkové pomery sú koncipované kategoricky, zrozumiteľne a bez akýchkoľvek pochybností o možnom alternatívnom výklade. Z nich vyplýva, že pokiaľ má sudca alebo jeho maloleté deti na účte peniaze, je sudca povinný túto skutočnosť reflektovať vo svojom majetkovom priznaní. Takisto prihliadol na to, že sťažovateľ je sudca s dlhoročnou praxou. Otázku formy samotného zavinenia vyhodnotil prvostupňový disciplinárny senát ako úmyselné zavinenie. Disciplinárne obvinený je podľa disciplinárneho senátu osobou práva znalou, majetkové priznanie v roku 2020 nevypĺňal prvý raz v živote, teda poznal ustanovenia § 32 a nasl. zákona o sudcoch a prísediacich a vedel, aké má povinnosti. Disciplinárne obvinený podľa disciplinárneho senátu vedel, že svojim konaním (resp. nekonaním) môže porušenie, resp. ohrozenie záujmu chráneného zákonom spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzročený.

6. K otázke porušenia povinnosti dodržiavať zásady sudcovskej etiky (2) prvostupňový disciplinárny senát konštatoval, že zo zápisnice z rokovania kontrolnej komisie č. 3 Súdnej rady Slovenskej republiky konaného 21. júla 2022 vyplýva, že sťažovateľ uviedol, že s rodinou nechodil na rekreácie vôbec, keďže mali s manželkou po sebe dve deti a manželka mala kontinuálnu materskú dovolenku. Náklady teda nemali, ak mali, tak len drobné, väčšinou chodili do Košíc, možno nejaký víkend boli v Tatrách, pričom 31. októbra 2022 bolo Súdnej rade Slovenskej republiky doručené podanie Krajského súdu v Bratislave, ktorého prílohou boli tzv. dovolenkové lístky, z ktorých vyplýva, že disciplinárne obvinený uskutočnil v rozhodnom období pobytu na Menorke, v Chorvátsku a v Halifaxe v Kanade (podrobnejšie v bode 10 až 12 napadnutého uznesenia odvolacieho disciplinárneho senátu). Otázku formy samotného zavinenia prvostupňový disciplinárny senát vyhodnotil ako úmyselné zavinenie. Podľa prvostupňového disciplinárneho senátu sťažovateľ odpovedal pred kontrolnou komisiou 21. júla 2022 na otázku týkajúcu sa jeho nákladov na rekreácie po roku 2013 nepravdivo. Pokiaľ si bol sťažovateľ schopný na ústnom pojednávaní konanom 4. apríla 2024 pamätať, že „*bol s rodinou v Tatranskej Lomnici a tam v Tatrách bol rezort za 9 € na noc*“, tak bolo málo pravdepodobné, že by si dva roky predtým nevedel spomenúť na niekoľko leteckých zájazdov s rodinou k moru, ale spomenul by si výlučne na víkendy v Tatrách.

7. K porušeniu povinnosti byť spôsobilý preukázať statočnosť pôvodu svojho majetku (3) prvostupňový disciplinárny senát uviedol, že čo sa týka pôvodu peňažných prostriedkov alokovaných na účty [REDAKOVANÉ], tieto mali zodpovedať jednak jeho príjmom z výkonu funkcie sudcu, jednak mali byť akumulované z prostriedkov brata, resp. zo sumy, ktorá bola na účet disciplinárne obvineného pripísaná 13. septembra 2017 (105 449,76 eur). Prvostupňový disciplinárny senát neuveril tvrdeniu sťažovateľa, že účelom kumulácie peňažných prostriedkov spolu v sume 670 000 eur je riešiť budúce dedičstvo po rodičoch, pretože potom nedáva zmysel, prečo boli peňažné prostriedky umiestnené na účtoch detí sťažovateľa, čo sťažovateľ takisto hodnoverne nevysvetlil. Súd takisto neuveril tvrdeniam o jeho výdavkoch na život, pretože v takom

prípade by životný štandard jeho rodiny bol značne subnormný, čo si však protirečí s ďalšími tvrdeniami sťažovateľa, že nakupuje v bežných obchodoch, že je vlastníkom záhradnej chatky stojacej na cudzom pozemku, za čo platí ročný nájom 350 eur až 500 eur, že v relevantnom čase absolvoval tri zahraničné dovolenky, ako aj pobyty v Rajeckých Tepliciach, ktoré by si za situácie, ktorú sťažovateľ popísal, nemohol dovoliť. Tým sťažovateľ neodstránil pochybnosti o statočnosti pôvodu svojho majetku.

8. Prvostupňový disciplinárny senát sa následne zaoberal námietkou premlčania vznesenou sťažovateľom. K nej konštatoval, že pre začatie plynutia lehoty na podanie disciplinárneho návrhu nie je rozhodný moment, kedy bolo disciplinárnemu navrhovateľovi doručené podanie NAKA, čo tvrdil sťažovateľ, ale moment, kedy bolo možné dospieť k záveru, že sudca nie je schopný hodnoverným spôsobom preukázať statočnosť pôvodu svojho majetku. K začatiu plynutia lehoty podľa § 14 disciplinárneho súdneho poriadku teda môže dôjsť buď v prípade, ak sa sudca k otázkam a pochybnostiam nevyjadří, alebo vtedy, ak sa vyjadří, avšak spôsobom „nehodnoverným“. Vychádzajúc z uvedeného, prvostupňový disciplinárny senát dospel k záveru, že disciplinárny návrh bol podaný včas. Za relevantný moment disciplinárny senát považoval 21. júl 2022, keď disciplinárne obvinený vypovedal pred kontrolnou komisiou potom, ako sa k veci opakovane písomne vyjadroval, a napriek svojmu vypočutiu a obsahu predošlých podaní vzbudil a následne neodstránil dôvodné pochybnosti o statočnosti pôvodu svojho majetku.

9. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa týkajúcej sa dôkazného bremena, ktoré má podľa sťažovateľa znášať ten, kto disciplinárny návrh podáva, prvostupňový disciplinárny senát poukázal na § 116 ods. 3 písm. c) zákona o sudcoch a prísediacich a na to, že podstatou predmetného disciplinárneho previnenia nie je treťou osobou preukázaná nestatočnosť pôvodu majetku sudcu (teda napr. dôkaz o tom, že svoj majetok nadobudol v rozpore so zákonom, prípadne je dôsledkom páchanej trestnej činnosti sudcu), ale, naopak, neschopnosť sudcu hodnoverne preukázať statočnosť pôvodu svojho majetku. Dôkazné bremeno je v tomto prípade obrátené a je to práve sudca, ktorý bol povinný jednak deklarovať svoj majetok, jednak mal byť schopný uviesť, ako (z akých zdrojov) ho nadobudol, a v širšom slova zmysle z akých zdrojov žije (on a jeho najbližšia rodina) a žil. Túto schopnosť možno od sudcu podľa disciplinárneho senátu spravodlivo očakávať, najmä s ohľadom na jeho povinnosti podľa § 32 a nasl. zákona o sudcoch a prísediacich.

10. Disciplinárny senát po rozsiahlom dokazovaní a vypočutí dospel k rovnakému záveru ako navrhovateľ, a teda že disciplinárne obvinený nebol a nie je spôsobilý preukázať statočnosť pôvodu svojho majetku, a to osobitne vo vzťahu k odôvodneniu (i) pôvodu a dôvodu prevodu prostriedkov na účty jeho detí 16. decembra 2020 a (ii) prostriedkov používaných v rokoch 2013 až 2020 na hradenie nákladov na život, pretože aj vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že disciplinárne obvinený svoj sudcovský plat de facto nemíňal. Prvostupňový disciplinárny senát porobne popísal úvahy, ktorými sa riadil pri ukladaní zvoleného disciplinárneho opatrenia v bode 88 svojho rozhodnutia.

11. Sťažovateľ podal proti rozhodnutiu prvostupňového disciplinárneho senátu odvolanie. K napadnutému výroku 1 (porušenie povinnosti pri deklarovaní majetkových pomerov) uviedol, že uznáva svoje formálne pochybenie pri vyplňaní majetkového priznania, avšak odmieta akékoľvek úmyselné neúplné deklarovanie svojich majetkových pomerov. Zdôraznil, že nešlo o úmyselné zavinenie, k čomu dospel disciplinárny senát bez bližšej úvahy. K napadnutému výroku 2

(porušenie povinností dodržiavať zásady sudcovskej etiky) uviedol, že k dovolenkám sa vyjadroval pod tlakom, preto nesprávne údaje nemôžu znamenať úmyselné klamstvo. K napadnutému výroku 3 (porušenie povinnosti byť spôsobilý preukázať statočnosť pôvodu svojho majetku) sťažovateľ namietal, že išlo len o subjektívne hodnotenie kontrolnej komisie Súdnej rady a členov Súdnej rady a následne aj disciplinárneho senátu najvyššieho správneho súdu. Sťažovateľ uviedol, že ani závery kontrolnej komisie, ani podnet orgánov činných v trestnom konaní nepreukázali domnelú nelegálnosť, resp. nestatočnosť nadobudnutia majetku jeho osobou, pričom poukázal na to, že pojem statočnosť pôvodu majetku je pojem neurčitý a v žiadnej právnej norme nie je bližšie špecifikovaný. Sťažovateľ považoval postup Súdnej rady, ako aj najvyššieho správneho súdu za svojvoľný a v rozpore s čl. 1 ods. 1 a čl. 20 ods. 5 ústavy, a to v časti preukazovania pôvodu majetku a ochrany vlastníckeho práva. Zdôraznil, že orgán verejnej moci nie je doslovným znením zákona viazaný absolútne, ale nielen môže, ale dokonca aj musí sa od neho odchýliť v prípade, keď to vyžaduje aj požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov. Sťažovateľ ďalej namietal, že podľa neho disciplinárny senát porušil vo vzťahu k jeho osobe prezumpciu neviny, keď v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že dôkazné bremeno bolo v tomto prípade obrátené a spočívalo na disciplinárne obvinenom. Zároveň uviedol, že považuje disciplinárny návrh z 15. februára 2023 za podaný oneskorene, keď nebola zachovaná subjektívna lehota na jeho podanie. Takisto tvrdil, že došlo k porušeniu princípu kontradiktórnosti.

12. O odvolaní rozhodol najvyšší správny súd napadnutým uznesením odvolacieho disciplinárneho senátu tak, že ho zamietol. K porušeniu povinnosti sudcu deklarovat' svoje majetkové pomery uviedol, že sťažovateľ pôsobí v justícii cca 30 rokov, otázka podávania majetkového priznania, ako aj jeho formy mu musela byť dostatočne zrejma, keďže povinnosť pre sudcov podávať majetkové priznanie bola upravená zákonom o sudoch a prísediacich s účinnosťou od 1. januára 2001. Odvolací disciplinárny senát pripúšťa formálne pochybenie pri vyplňaní majetkového priznania, avšak sťažovateľ mal niekoľko možností, aby tieto formálne chyby, nedostatky či nedorozumenia dostatočným spôsobom ozrejmil, resp. vyvrátil. Napriek tomu považoval odvolací disciplinárny senát za preukázané, že vyjadrenia sťažovateľa sú nepresné, neúplné, zavádzajúce, veľmi často používal zvrat „*nepamätám sa*“. V zhode s právnym názorom prvostupňového disciplinárneho senátu v predložených vyjadreniach sťažovateľa rovnako identifikoval viaceré nedostatky, ktoré významne ovplyvňujú vierohodnosť a informačnú hodnotu týchto vyjadrení. Konkrétne ide o to, že tvrdenia disciplinárne obvineného sú neúplné, nepresné a zavádzajúce. Pre prípad, že by sudca mal potrebu čokoľvek v súvislosti s údajmi uvádzanými v majetkovom priznaní doplniť, resp. vyjadriť, môže to viesť v záverečnej (neverejnej) časti majetkového priznania ako poznámku.

13. Odvolací disciplinárny senát poukázal na to, že verejnosť právom očakáva, že každý sudca bude nielen odborne zdatný a nezávislý, ale predovšetkým čestný a dôveryhodný. Tieto očakávania sú základom dôvery spoločnosti v súdny systém ako celok. Zvlášť citlivo sa hodnotí transparentnosť sudcu v otázkach jeho majetkových pomerov. Sudca by mal byť vzorom osobnej integrity. Povinnosť podávať majetkové priznanie je nielen jeho zákonným záväzkom, ale aj prejavom rešpektu voči verejnosti a ochoty podrobiť sa primeranej kontrole. Akékoľvek zamlčanie majetku, nejasnosti alebo nepresnosti v majetkových priznaniach môžu vyvolať pochybnosti o poctivosti sudcu a naštrbiť dôveru voči jeho osobe aj voči celému justičnému systému. Podávanie transparentného, úplného a pravdivého majetkového priznania je preto neoddeliteľnou súčasťou etiky sudcu a základným predpokladom udržiavania verejnej dôvery. Odvolací disciplinárny senát

preto nesúhlasil s námietkou, že v konaní nebol predložený dôkaz preukazujúci nestatočnosť nadobudnutia majetku disciplinárne obvineného, pretože v danom prípade je nesporné, že disciplinárne obvinený nevyplnil svoje majetkové priznania riadne a neuvádzal v nich žiadne peňažné účty v bankách alebo úspory v hotovosti, a to až do času, kým nebolo Súdnej rade doručené podanie z NAKA.

14. K odvolacej námietke týkajúcej sa svojvoľného postupu Súdnej rady odvolací disciplinárny senát uviedol, že ani s touto námietkou sa nestotožňuje. V zmysle ustanovenia § 27ha ods. 1 zákona o Súdnej rade je táto právomoc zverená Súdnej rade, ktorá ak v prípade vyhodnotenia majetkového priznania zistí u sudcu majetkový prírastok prevyšujúci jeho príjmy v súčte aspoň 5 000 eur alebo nadobudne dôvodné pochybnosti o statočnosti pôvodu samotného majetku, vyzve sudcu, aby preukázal ich pôvod. V zmysle tohto ustanovenia má Súdna rada právomoc začať preverovanie majetkových pomerov sudcu, ak existujú dôvodné pochybnosti o ich súlade so skutočnosťou alebo ak vzniknú podozrenia, že majetok bol nadobudnutý v rozpore s deklarovanými príjmami. Zákonodarcia týmto ustanovením vytvoril rovnováhu medzi ochranou osobnej integrity sudcov a právom verejnosti na informácie o nadobúdaní majetku verejných činiteľov.

15. Odvolací disciplinárny senát nesúhlasil ani s uplatnenou námietkou prezumpcie neviny. Administratívne preverovanie majetkového priznania sudcu nemôže byť porušením prezumpcie neviny, pretože ide o zisťovanie faktického stavu a hodnotenie súladu so zákonom. Ide o výkon zákonnej kontroly, ktorej výsledkom bolo podanie disciplinárneho návrhu, o ktorom bolo riadne a zákonne rozhodnuté v konaní pred prvostupňovým senátom najvyššieho správneho súdu rozhodnutím, ktoré bolo vydané po riadnom dokazovaní.

II.

Argumentácia sťažovateľa

16. Proti rozhodnutiu najvyššieho správneho súdu, ako aj proti uzneseniu najvyššieho správneho súdu, ktorým rozhodol o odvolaní sťažovateľa, podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť. V nej k výroku I bodu 3 (3) rozhodnutia prvostupňového disciplinárneho senátu, ktorý sa týka neodstránenia dôvodných pochybností o statočnosti pôvodu majetku, uviedol, že týmto výrokom došlo k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ je toho názoru, že výrok predstavuje len pôvodné a subjektívne hodnotenie kontrolnej komisie a členov Súdnej rady a následne disciplinárneho senátu najvyššieho správneho súdu. Závery kontrolnej komisie ani podnet orgánov činných v trestnom konaní nepreukázali domnelú nelegálnosť, resp. nestatočnosť nadobudnutia majetku sťažovateľom. Výraz „*neodstránil dôvodné pochybnosti o statočnosti pôvodu majetku*“ považuje za vágny, neurčitý a v zásade striktné subjektívny. Na vyvodenie disciplinárnej zodpovednosti nestačí len subjektívna pochybnosť bez existencie dôkazov preukazujúcich nečestnosť, nezákonnosť, príp. nelegálnosť. Sťažovateľ uvádza, že skutočnosť, že riešenia jeho životných situácií sa javia ako netradičné, resp. nesprávne, nelogické alebo nehospodárne, však bez dôkazu odôvodňujúceho nelegálnosť nepostačuje na uloženie najväčšieho disciplinárneho opatrenia. Podľa neho nemôže byť disciplinárnym previnením spôsob života sudcu.

17. Postup Súdnej rady, ako aj najvyššieho správneho súdu považuje za nesúladný s čl. 1 ods. 1 a čl. 20 ods. 5 ústavy. Je toho názoru, že kritériá vymedzené v § 27ha ods. 3 a 5 zákona o Súdnej

rade sa musia interpretovať v súlade s účelom čl. 20 ods. 5 ústavy, a nie podľa doslovného textu zákona. Výklad a uplatňovanie pôsobnosti Súdnej rady podľa § 27ha zákona o Súdnej rade, ktorý obchádza názory ústavného súdu o protiústavnosti ustanovení zákona č. 335/2005 Z. z. o preukazovaní pôvodu majetku, považuje za neakceptovateľný (poukazujúc na nález sp. zn. PL. US 29/2005) a toto ustanovenie za protiústavné.

18. Sťažovateľ poukazuje na porušenie prezumpcie nevinoty, a tým na porušenie čl. 50 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 2 dohovoru. Za nesprávny považuje názor najvyššieho správneho súdu v napadnutom rozhodnutí, podľa ktorého je dôkazné bremeno v tejto veci obrátené a musí ho uniesť disciplinárne obvinený sudca. Podľa sťažovateľa je, naopak, dôkazné bremeno na navrhovateľovi, ktorý ale okrem subjektívnych záverov nepredložil žiaden dôkaz preukazujúci nestatočnosť nadobudnutia majetku sťažovateľa.

19. Sťažovateľ ďalej namieta, že návrh z 15. februára 2023, ktorým sa proti nemu začalo disciplinárne konanie, bol podaný v zmysle § 14 disciplinárneho súdneho poriadku oneskorene. Uviedol, že konanie pred Súdnu radou bolo začaté na základe podnetu NAKA, ktorý bol Súdnej rade doručený 14. februára 2022. Tento dátum je podľa sťažovateľa rozhodujúci pre určenie začiatku plynutia premlčacej lehoty. Tiež uvádza, že subjektívna lehota sa počíta od momentu vedomosti o určitej skutočnosti, nie od momentu, keď určitá osoba danú skutočnosť vyhodnotila ako disciplinárne previnenie.

20. Vzhľadom na odôvodnenie ústavnej sťažnosti sťažovateľ navrhuje podľa § 129 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odklad vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

21. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka o porušení práva na spravodlivý proces, ako aj práva na ochranu vlastníckeho práva. Vo vzťahu k námietkam proti rozhodnutiu prvostupňového disciplinárneho senátu treba uviesť, že právomoc odvolacieho disciplinárneho senátu najvyššieho správneho súdu preskúmať rozhodnutie jeho prvostupňového disciplinárneho senátu v konaní o odvolaní vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k namietaným vadám rozhodnutia prvostupňového disciplinárneho senátu, ktoré sťažovateľ namieta v ústavnej sťažnosti. Preto bola ústavná sťažnosť v rozsahu proti napadnutému rozhodnutiu prvostupňového disciplinárneho senátu pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

22. V rozsahu proti napadnutému uzneseniu odvolacieho disciplinárneho senátu je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde tiež odmietnutá. Nemožno dospieť k záveru, že by uznesením odvolacieho disciplinárneho senátu došlo k porušeniu uvedených ústavných práv sťažovateľa.

23. K námietke sťažovateľa k výroku I bode 3 rozhodnutia prvostupňového disciplinárneho senátu, proti ktorému bolo odvolanie zamietnuté, že ide o pôvodné a subjektívne hodnotenie kontrolnej komisie a členov Súdnej rady a následne disciplinárneho senátu najvyššieho správneho súdu, ústavný súd uvádza, že úvahy, ktorými sa najvyšší správny súd riadil, sú riadne uvedené

v rozhodnutí, sú dostatočne odôvodnené, opierajú sa o podrobne zistený skutkový stav a majú objektívny (nie subjektívny) charakter. Úvahy súdu sú vnútorne logické a konzistentné a v spojení zo zisteným skutkovým stavom vytvárajú koherentný celok. Treba povedať, že každé súdne rozhodnutie je subjektívnym názorom sudcu alebo senátu, ktoré však musí prejsť testom objektívnosti, čo adresáti, ako aj verejnosť môžu zistiť práve z odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Preto vnútorné presvedčenie, ku ktorému dospel konajúci senát, musí byť aj navonok logické, v súlade so skutkovým stavom a so zákonom, a tak vytvárať zmysluplný a konzistentný celok. Napadnuté rozhodnutie tieto atribúty spĺňa.

24. Sťažovateľ vo vzťahu k výroku I bodu 3 namieta aj to, že pred súdom nebola preukázaná domnelá nelegálnosť, resp. nestatočnosť jeho majetku, pričom pojem nestatočnosť považuje za vágny. K tomu ústavný súd uvádza, že právomoc Súdnej rady konať vo veciach majetkových pomerov sudcu je upravená v § 27ha zákona o Súdnej rade, ktorý uvádza, za akých podmienok môže začať Súdna rada preverovať majetkové pomery sudcu (§ 27ha ods. 1 a 2), aké informácie a v akej lehote môže od sudcu požadovať a od tretích osôb získavať (§ 27ha ods. 3 až 6), ako aj to, že sudca má právo sa k uvedeným skutočnostiam vyjadriť (§ 27ha ods. 7). V prípade, že má Súdna rada pochybnosti o statočnosti pôvodu majetkového prírastku alebo samotného majetku, podá disciplinárny návrh (§ 27ha ods. 8). Na účely konštatovania závažného disciplinárneho previnenia zákon o sudcoch a prísediacich nevyžaduje, aby bola preukázaná nelegálnosť nadobudnutia majetku alebo aby bol disciplinárne obvinený sudca v súvislosti s nadobudnutím svojho majetku trestne stíhaný alebo odsúdený. Závažným disciplinárnym previnením nezlučiteľným s funkciou sudcu v zmysle § 116 ods. 3 písm. c) zákona o sudcoch a prísediacich je už samotná *nespôsobilosť sudcu hodnoverným spôsobom preukázať statočnosť pôvodu majetkového prírastku alebo statočnosť pôvodu samotného majetku v konaní podľa osobitného predpisu*. Odvolací disciplinárny senát po dôkladne zistenom skutkovom stave, po niekoľkonásobnom vypočutí sťažovateľa pred kontrolnou komisiou, Súdnou radou, ako aj disciplinárnym senátom zistil, že peňažné prostriedky na účte jeho detí, ktoré do majetkového priznania nezahrnul, hoci mal, zodpovedajú jeho príjmom z funkcie sudcu a z prostriedkov získaných od brata. Tvrdenia sťažovateľa, že účelom kumulácie peňazí na účte jeho detí je riešenie budúceho dedičstva, t. j. vporiadanie medzi rodičmi, sťažovateľom a bratom sťažovateľa (synovia mali rodičom vrátiť peniaze, ktoré od rodičov dostali), a že peniaze na účte jeho detí patria jeho rodičom, nijakým spôsobom hodnoverne nevysvetlil. Súd nepresvedčilo to, že peniaze boli na účte detí uložené pre prípad, že by sa sťažovateľovi niečo stalo, aby nimi mohla disponovať jeho manželka. Zisťovanie skutkového stavu v tomto kontexte je podrobne popísané v bode 15 a 20 prvostupňového rozhodnutia najvyššieho správneho súdu. K uvedenej veci rodičia sťažovateľa po zákonom poučení o následkoch krivej prisahy odmietli vypovedať.

25. Najvyšší správny súd teda správne uzavrel, že sťažovateľ porušil svoje povinnosti pri deklarovaní svojich majetkových pomerov, keď neuviedol prostriedky na účtoch svojich maloletých detí, čo v spojení s tým, že nevysvetlil, z čoho hradil náklady na svoj život, ktorý sa z výpovedí a dôkazov o jeho živote a dovolenkách nejavil ako neštandardný, čo vzbudzuje dôvodné pochybnosti o statočnosti pôvodu jeho majetku. Neštandardné bolo ale to, že sťažovateľ nepreukázal, z čoho náklady na svoj bežný život uhradil, ak príjmy zo svojej funkcie prakticky nemíňal. Táto pochybnosť oprávňuje najvyšší správny súd konštatovať nespôsobilosť sťažovateľa hodnoverným spôsobom preukázať statočnosť nadobudnutia svojho majetku. Sťažovateľ tak

nevedel preukázať, z čoho roky financoval náklady na svoj bežný život, a ak zároveň sám tvrdil, že nakupoval v bežných obchodoch a je preukázané, že absolvoval aj rodinné dovolenky, mal záhradnú chatku a pod., vzniká tak pochybnosť, kde tieto peňažné prostriedky vzal. Ak sťažovateľ nebol spôsobilý hodnoverným spôsobom preukázať ani len to, odkiaľ mal majetok (finančné prostriedky), ktorý roky používal na financovanie svojho života a života svojej rodiny, je zrejmé, že pôvod zdroja financovania jeho života nie je preukázaný vôbec, a teda logicky už vôbec nie je preukázané, že pôvod (zdroj) jeho majetku, ktorým roky financoval svoj život, je statočný, teda taký, ktorý nevzbudzuje dôvodné pochybnosti o jeho zákonnosti a o pôvode zdroja tohto majetku. Pojem „statočnosť pôvodu majetku“ nie je síce legálnym pojmom, ale jeho obsah v kontexte uvedeného konania podľa § 27ha zákona o Súdnej rade je zrejmý a aj najvyšší správny súd ho interpretoval správne. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že súd ho predsa nemôže sankcionovať za to, že určité životné situácie rieši netradične, resp. nesprávne, nelogicky alebo nehospodárne, možno uviesť, že sťažovateľovi bolo uložené disciplinárne opatrenie za konkrétne disciplinárne previnenia – preukázať statočnosť pôvodu svojho majetku. Je pravda, že skutkový stav sa týka financovania života sťažovateľa a jeho rodiny, avšak sťažovateľ nesprávne argumentuje tým, že bol disciplinárne obvinený za to, ako žije, čo je tendenčné skresľovanie vecí samej.

26. Sťažovateľ nijako bližšie nerozvedol ním tvrdené porušenie svojho základného ľudského práva v zmysle čl. 20 ods. 5 ústavy. Sťažovateľ má povinnosť v zmysle § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde okrem iného uviesť *konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd*. Sťažovateľ však neuviedol, ako sa napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu zasiahlo do jeho vlastníckeho práva v zmysle čl. 20 ods. 5 ústavy, ktorý upravuje zásahy vlastníckeho práva, ktoré osoba nenadobudla v súlade s právnym poriadkom. Podľa čl. 20 ods. 5 ústavy: „*Iné zásahy do vlastníckeho práva možno dovoliť iba vtedy, ak ide o majetok nadobudnutý nezákonným spôsobom alebo z nelegálnych príjmov a ide o opatrenie nevyhnutné v demokratickej spoločnosti pre bezpečnosť štátu, ochranu verejného poriadku, mravnosti alebo práva a slobôd iných. Podmienky ustanoví zákon.*“ Formálnou podmienkou na aplikáciu čl. 20 ods. 5 ústavy je existencia osobitného zákona, ktorým je napr. úprava peňažného trestu, prepadnutia majetku, prepadnutia veci podľa Trestného zákona. Ak by malo dôjsť k zásahu do základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 5 ústavy, predpokladalo by to preukázanie nelegálne nadobudnutého majetku sťažovateľa, pričom predmetom konania pred disciplinárnym senátom najvyššieho správneho súdu nebolo preukazovať to, či sťažovateľ nadobudol alebo nenadobudol majetok nelegálne. Uvedené skutočnosti môžu byť predmetom trestného konania.

27. Čo sa týka námietky sťažovateľa, že súčasné znenie § 27ha zákona o Súdnej rade je v rozpore s ústavou, ústavný súd pri posudzovaní ústavnej sťažnosti vychádza z prezumpcie ústavnosti platných a účinných právnych predpisov. Prezumpcia ústavnosti zákona platí dovtedy, kým ústavný súd túto domnienku vo svojom rozhodnutí nevyvráti, a to v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy.

28. Sťažovateľ tiež namietal, že najvyšší správny súd vykladal zákon doslovne, a nie teleologicky. Ústavný súd uvádza, že aj požiadavka vykladať zákon v súlade s jeho účelom (teleologicky) bola najvyšším správnym súdom dodržaná. Najvyšší správny súd sledoval účel, ktorý zákonodarca sleduje zavedením disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 3 písm. c) zákona o sudcoch a prísediacích a konaním vo veciach majetkových pomerov sudcov pred Súdnou radou v zmysle

§ 27ha zákona o Súdnej rade. Konanie o majetkových pomeroch sudcov podľa § 27ha zákona o Súdnej rade, ako aj súčasné znenie disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 3 písm. c) zákona o sudcoch a prísediacich bol do právneho poriadku Slovenskej republiky zavedený zákonom č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva v znení neskorších predpisov, ktorý v dôvodovej správe uvádza, že zmyslom skutkovej podstaty podľa § 116 ods. 3 písm. c) zákona o sudcoch a prísediacich je ústavná požiadavka na riadny výkon funkcie sudcu a najmä dodržiavanie ústavného princípu nezávislosti výkonu súdnej moci. Zákonná úprava tak zároveň vykonáva čl. 141b ústavy a reflektuje požiadavky nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 21/2014.

29. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že nebola dodržaná prezumpcia nevinoty, ústavný súd uvádza, že s týmto jeho názorom sa nestotožňuje. Prezumpcia nevinoty je zakotvená v čl. 50 ods. 2 ústavy a znamená, že každý je považovaný za nevinného, pokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom. Tento princíp je primárne trestnoprávnou zárukou, avšak jeho presahy sú relevantné aj v disciplinárnych a správnych konaniach. Ústavný súd uvádza, že až do právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho disciplinárneho senátu sa na sťažovateľa hľadelo ako na nevinného, a to je podstata prezumpcie nevinoty. Sťažovateľ až do právoplatnosti napadnutého rozhodnutia nečelil disciplinárnemu opatreniu, a teda prezumpcia nevinoty bola dodržaná. Možno súhlasiť s názorom odvolacieho disciplinárneho senátu, že administratívne preverovanie majetkového priznania zo strany Súdnej rady samo osebe nemôže predstavovať porušenie prezumpcie nevinoty, pretože ide o zisťovanie faktického stavu a hodnotenie jeho súladu so zákonom. Ide o výkon zákonnej kontroly, a nie o konštatovanie viny. Jeho výsledkom bolo podanie disciplinárneho návrhu, o ktorom bolo riadne a zákonne rozhodnuté v konaní pred prvostupňovým senátom najvyššieho správneho súdu rozhodnutím, ktoré bolo vydané po riadnom dokazovaní.

30. Takisto sa nemožno stotožniť s názorom sťažovateľa, že len štát znáša dôkazné bremeno o nestatočnosti nadobudnutia majetku sťažovateľa. Odvolací disciplinárny senát správne uvádza, že dôkazné bremeno je na sudcovi, ktorý je povinný jednak deklarovat' svoj majetok a jednak byť schopný uviesť, ako (z akých zdrojov) ho nadobudol, a v širšom slova zmysle, z akých zdrojov žije (on a jeho najbližšia rodina) a žil. Túto schopnosť možno od sudcu podľa disciplinárneho senátu spravodlivo očakávať najmä s ohľadom na jeho povinnosti podľa § 32 a nasl. zákona o sudcoch a prísediacich. Takto to priamo vyplýva aj z textu § 27ha ods. 2 a 3 zákona o Súdnej rade a zároveň aj dôvodová správa k zákonu č. 423/2000 Z. z., ktorým došlo k zavedeniu konania podľa § 27ha zákona o Súdnej rade a s tým súvisiacej úprave disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 3 písm. c) zákona o sudcoch a prísediacich, uvádza, že *„dôkazné bremeno bude zaťažovať toho, komu svedčí zákonná povinnosť predkladať každoročne úplné a pravdivé majetkové priznanie podľa osobitného predpisu a komu svedčí povinnosť podľa osobitného predpisu mať len také finančné príjmy a disponovať takým majetkom, ktoré majú zákonný pôvod a sú statočné“*. V nadväznosti na to sa v § 27ha ods. 3 zákona o Súdnej rade upravujú skutočnosti, ktoré na ten účel musí preukázať sudca, čo opätovne podporuje záver, že dôkazné bremeno je na strane sudcu. Najvyšší správny súd tak správne očakával preukázanie statočnosti pôvodu majetku od sťažovateľa, ktorý statočnosť majetku nepreukázal.

31. Vo vzťahu k premlčaniu ústavný súd uvádza, že lehotu na podanie disciplinárneho návrhu upravuje § 14 disciplinárneho súdneho poriadku. Podľa neho plynie subjektívna ročná lehota na podanie disciplinárneho návrhu odo dňa, keď sa navrhovateľ dozvedel o disciplinárnom

previnení. V dôvodovej správe k disciplinárnemu súdному poriadku sa k tejto lehote uvádza, že „posudzovanie tejto lehoty sa odvíja od momentu, od kedy osoba oprávnená podať disciplinárny návrh nadobudla potrebný stupeň presvedčenia o tom, že dotknutá osoba sa dopustila skutku, ktorý má znaky disciplinárneho previnenia. Preto nemožno súhlasiť s argumentáciou, ktorá tvrdí, že podanie podnetu alebo sťažnosti zakladá automaticky začatie plynutia lehoty na podanie disciplinárneho návrhu, resp. že spôsobuje začatie plynutia premlčacej doby, a to z dôvodu, že samotný podnet alebo sťažnosť neznamena, že orgán oprávnený podať disciplinárny návrh sa dozvedel o spáchaní disciplinárneho previnenia. Toto poznanie nadobudne príslušný orgán spravidla až momentom ukončenia procedúry spojenej s vybavovaním podnetu alebo sťažnosti.“. Aj dôvodová správa tak potvrdzuje, podanie podnetu NAKA nespôsobilo začatie plynutia premlčacej lehoty na podanie podnetu na najvyšší správny súd, ale je ním až ukončenie vnútorného konania pred Súdnou radou. V uvedenej veci poukazuje ústavný súd aj na skutočnosť, ktorú sťažovateľ počas disciplinárneho konania ani v ústavnej sťažnosti nespochybnil a ktorú uviedol navrhovateľ v konaní pred prvostupňovým disciplinárnym senátom (bod 78 rozhodnutia prvostupňového disciplinárneho senátu), že disciplinárny návrh bol podaný elektronicky už 14. februára 2023 cez portál slovensko.sk. Na základe uvedeného ústavný súd uzatvára, že podnet na začatie disciplinárneho konania proti sťažovateľovi bol podaný včas.

32. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). Ústavný súd na základe už uvedeného odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. novembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu